

СПРАВА «ГАЙДАШЕВСЬКИЙ ПРОТИ УКРАЇНИ»

(CASE OF GAYDASHEVSKYY v. UKRAINE)

(Заява № 11553/21)

Стислий виклад рішення від 6 лютого 2025 року

У січні 2020 року проти заявника було складено протокол про адміністративне правопорушення у зв'язку з керуванням транспортним засобом у стані наркотичного сп'яніння. В акті медичного огляду, на підставі якого було складено протокол про адміністративне правопорушення, зазначалося, що заявник перебував у стані наркотичного сп'яніння, що було встановлено швидким тестом на шість видів наркотичних речовин. Акт був складений за стандартним зразком, а розділ про результати лабораторних досліджень був закреслений. У лютому 2020 року Хмельницький міськрайонний суд Хмельницької області розглянув справу за відсутності сторін і визнав заявника винним за обвинуваченням, вказаним працівниками поліції. Заявник подав апеляційну скаргу, стверджуючи, що докази сп'яніння, включені до матеріалів справи, були неприйнятними. Він доводив, що відповідні нормативно-правові акти вимагали встановлення стану сп'яніння шляхом лабораторного дослідження біологічного матеріалу. Проте лікар встановив стан сп'яніння на підставі поверхового огляду, без проведення лабораторного дослідження. Хмельницький апеляційний суд, розглядаючи справу одноособово (далі – апеляційний суд), провів засідання у присутності заявника та його захисника, в якому не була присутня інша сторона. Апеляційний суд звернувся до обласного закладу з надання психіатричної допомоги (далі – заклад) щодо отримання певної інформації, в тому числі щодо «правомірності проведення лабораторних досліджень (чи було це відповідно до інструкції) та того, який саме наркотичний засіб було виявлено». У відповідь заклад надіслав до апеляційного суду лист, у якому зазначалося, що згаданий в акті медичного огляду швидкий тест був «лабораторним дослідженням», і що у заявника був позитивний результат на амфетамін і марихуану. Заявник заявив про відвід головуючій судді. Він доводив, що, хоча вже надав інформацію, яка чітко доводила, що належне лабораторне дослідження не проводилося, і він пройшов лише поверховий попередній огляд, головуюча суддя змогла отримати «правильну» відповідь від закладу. У зв'язку з цим заявник посилався на рішення у справі «Малофеева проти Росії» (Malofeyeva v. Russia), заява № 36673/04, від 30 травня 2013 року) і стверджував, що суд не міг з власної ініціативи шукати докази з метою притягнення до відповідальності. У відводі судді заявнику було відмовлено. У серпні 2020 року апеляційний суд залишив постанову суду першої інстанції без змін. До Європейського суду з прав людини (далі – Європейський суд) заявник скаржився за пунктом 1 статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція), що відсутність сторони обвинувачення під час провадження означала, що апеляційний суд не міг вважатися безстороннім; за статтею 13 Конвенції на відсутність у його

ситуації ефективного національного засобу юридичного захисту. Європейський суд вирішив розглянути скарги заявника лише за пунктом 1 статті 6 Конвенції. Розглянувши скарги заявника Європейський суд зазначив, що апеляційний суд за власною ініціативою відшукав ключові докази, які шкодили позиції обвинуваченого, і використав їх у своїй постанові для спростування наведених стороною захисту аргументів. Жоден інший учасник адміністративного провадження не був присутній, щоб просити суд провести таку перевірку чи зібрати докази. Крім того, Європейський суд відзначив, що відшукавши такі докази за власною ініціативою та згодом визнавши заявника винним на підставі отриманих у такий спосіб доказів, апеляційний суд створив враження плутанини між ролями прокурора та судді, а тому дав підстави для законних сумнівів щодо безсторонності суду за результатами об'єктивної перевірки. Європейський суд дійшов висновку, що визначені у цій справі виправдані сумніви щодо об'єктивної безсторонності апеляційного суду не можна вважати сумісними зі статтею 6 Конвенції, незважаючи на те, що справа заявника стосувалася незначного порушення правил безпеки дорожнього руху, і, таким чином, провадження, в якому гарантії за кримінальним аспектом статті 6 Конвенції не застосовуються з повною суворістю, та констатував порушення пункту 1 статті 6 Конвенції.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

1. Оголошує заяву прийнятною;
2. Постановляє, що було порушено пункт 1 статті 6 Конвенції.